

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at undersøge mulighederne for oprettelse af brugerråd i alle sundhedscentre og regionerne med henblik på at øge dialogen mellem fagfolk og borgerne med henblik på at fremme tillid og gensidig respekt mellem borgerne og sundhedsvæsenet. Undersøgelsen skal indeholde en beskrivelse af de økonomiske konsekvenser og skal omdeles inden EM2023.

FremSAT af Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit, fungerende formand

Medlem af Inatsisartut Hans Peter Poulsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Dines Mikaelson, Siumut

Medlem af Inatsisartut Mikivuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Eqaaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Najaaraq Møller, Siumut, suppleant

Medlem af Inatsisartut Paneeraq Olsen, Naleraq, suppleant

Udvalget har efter 1. behandlingen den 20. oktober under EM2022 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Nærværende forslag har som formål at pålægge Naalakkersuisut om at gennemføre en undersøgelse, der afdækker muligheden for at etablere brugerråd i alle sundhedscentre og regioner. Dette er for at øge kontakten mellem sundhedsvæsen og borgere for at imødegå og håndtere konkrete og generelle problemstillinger på lokalt plan. Dette arbejde skal omdeles Inatsisartut inden Efterårssamlingen 2023.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under førstebehandlingen af nærværende forslag var der bred opbakning til at arbejde for en bedre kontakt mellem borgere og sundhedsvæsen. Ligeledes blev der udtrykt ønske om, at højne niveauet i sundhedsvæsenet generelt.

Naalakkersuisut fremsatte følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisatutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at blive ved med at arbejde for at udbrede kendskabet til de eksisterende muligheder for at rette henvendelse til sundhedsvæsenet, og at muligheden for mere borgerinddragelse i igangværende tiltag skal undersøges.”

3. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering således, at udgifterne vil beløbe sig til mellem 250.000 – 500.000 kr.

4. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget henviser til en §37 besvarelse¹. Det er udvalgets opfattelse, at besvarelsen til forslagsstiller tydeliggør, at de økonomiske konsekvenser ved oprettelse af brugerråd er uafklarede. Det samme gælder ligeledes en nærmere afdækning af hvorledes og i hvilket omfang brugerrådene vil skulle sammensættes og administreres.

Naalakkersuisut inddrager pilotundersøgelsen ”Brugernes oplevelse af det grønlandske sundhedsvæsen” i behandlingen af nærværende forslag. Udvalget bemærker i den forbindelse afsnittet ”Borger-drevet ansvarlighed i Grønland og andre arktiske lande”. Her beskrives flere eksempler på hvordan vores stammefrønder benytter sig af forskellige former for borgerinddragelse. Det er udvalgets opfattelse, at de såkaldte ”Community of practice” kan være en kilde til inspiration i arbejdet med at undersøge mulige former for brugerråd. Udvalget hæfter sig særligt ved, at denne form for rådgivningsgruppe støtter en aktiv deltagelse af borgerne og samtidigt tager udgangspunkt i samfundets kultur, hverdag og værdier.

Der er til Naalakkersuisuts ændringsforslag ikke angivet økonomiske eller administrative konsekvenser ved realiseringen af ændringsforslaget, men det er Udvalgets vurdering til at ændringsforslaget omfatter allerede igangværende initiativer. Dertil vil udvalget bemærke at dette forventes at blive afholdt i den allerede fastsatte bevilling til Departementet for Sundhed.

Udvalget har i forbindelse med udvalgsbehandlingen fremsendt en række skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisut. Disse er vedlagt som bilag i betænkningen. Ud fra Naalakkersuisuts besvarelse bemærker udvalget, at Naalakkersuisut har igangsat en oplysningskampagne for at imødekomme borgernes behov for vejledning og oplysning om mulighederne for at komme i kontakt med sundhedsvæsenet. Derudover anfører Naalakkersuisut at baggrunden for at

¹ § 37-spørgsmål, nr. 154, besvaret 8. august, 2022

forkaste forslaget er, at personalet skal bruge ressourcerne på sundhedsbetjeningen og sundhedsydelse, fremfor at blive pålagt ekstra administrative opgaver. Naalakkersuisut anfører endvidere, at der ikke kan bruges én bestemt udformning af ”brugerråd”, da sundhedspersonalet selv skal være med til at udforme lokale løsninger, der kan fungere i de enkelte steder.

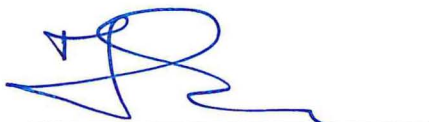
5. Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg fremsætter følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisatutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at undersøge muligheden for at øge dialogen, borgerinddragelsen samt fremme tilliden og respekten mellem brugerne af sundhedsvæsenet og det lokale sundhedspersonale i hele landet. Undersøgelsens resultater omdeles under EM2023”.

- Et enigt udvalg indstiller ændringsforslaget til vedtagelse

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Hans Peter Poulsen

Anna Wangenheim
Fungerende formand

Mikivsuk Thomassen

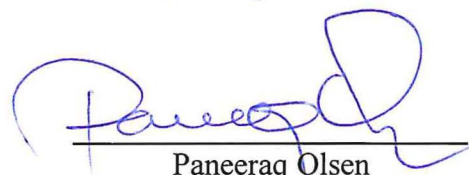
Dines Mikaelen

Eqaluk Høegh

Najaaraq Møller

Paneeraq Olsen

Familie- og Sundhedsudvalget
Inlun@ina.alla.gl

Besvarelse af spørgsmål fra Familie- og Sundhedsudvalget vedr. pkt. 85 om brugerråd i Sundhedsvæsenet

10-11-2022
Sags nr. 2022 - 23130
Akt nr. 21722838

Tak for spørgsmålene fra Familie- og Sundhedsudvalget. Spørgsmålene bliver gengivet og besvaret nedenfor.

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk

Email: pn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

- Naalakkersuisuts ændringsforslag virker umiddelbart som en forkastelse af det oprindelige forslag, idet der ikke foreligger konkret beregning eller forslag til, hvordan tilliden mellem borgerne og sundhedsvæsenet skal opbygges. Spørgsmålet til Naalakkersuisut er derfor, hvilke konkrete tiltag er der aktuelt igangsat i forhold til brugerinddragelse?

Svar:

Departementet for Sundhed og Sundhedsvæsenet har i år igangsat en oplysningskampagne med en række vejlednings- oplysningsvideoer, der har til formål at udbrede kendskabet til mulighederne for at kontakte Sundhedsvæsenet. Der er planlagt seks vejlednings- oplysningsvideoer indtil videre med følgende temaer:

- Er du er i tvivl om din behandling?
- Kontakt til patientvejlederen.
- Den skriftlige klageadgang.
- Kontakt til Sundhedsvæsenet, hvis du bor i en bygd.
- Kontakt til Sundhedsvæsenet, hvis du bor i en by.

De første vejledningsvideoer er blevet offentliggjort hen over sommeren, og de næste videoer er under udarbejdelse og vil blive offentliggjort løbende. Videoerne vises på KNR og de sociale medier. Når alle videoerne er offentliggjort, vil Departementet for Sundhed og Sundhedsvæsenet evaluere oplysningskampagne. Hvis kampagnen vurderes at have opfyldt formålet med at udbrede kendskabet til kontaktvejene i Sundhedsvæsenet, så vil Naalakkersuisut undersøge om kampagnen f.eks. skal udbygges med yderligere vejlednings- oplysningsvideoer om Sundhedsvæsenet.

Naalakkersuisut har samtidig anmodet sundhedsledelsen om at undersøge mulighederne for i højere grad at indtænke borgerinddragelse i igangværende og nye tiltag.

- Hvordan vil Naalakkersuisut aktivt bruge undersøgelsen af "Brugernes oplevelse af Sundhedsvæsenet" i forhold til etablering af rådgivningslignende grupper i tæt samarbejde med civilsamfundets kultur og værdier?

Svar:

Naalakkersuisut anvender den viden, der er fremkommer i rapporten "Brugernes

oplevelse af Sundhedsvæsenet" i det omfang det vurderes muligt i Sundhedsvæsenet. Brugernes oplevelser og erfaringer er vigtigt i udviklingen af Sundhedsvæsenet. Dialog og oplysning kan samtidig bidrage til forventningsafstemningen og den gensidige forståelse for rammerne og mulighederne i vores sundhedsvæsen.

På nuværende tidspunkt oplever Sundhedsvæsenet store udfordringer med bemanningen, hvorfor det primære fokus er at sikre sundhedsbetjeningen i hele landet. Naalakkersuisut er meget opmærksomme på den nuværende situation, hvorfor vi ikke ønsker at pålægge sundhedspersonalet ekstra administrative opgaver i hverdagen. Naalakkersuisut arbejder derfor aktuel ikke på at etablere brugerråd el.lign. Naalakkersuisut afviser ikke, at det på et senere tidspunkt kan blive muligt at etablere forskellige fora, der har til formål at forsøge at øge dialogen med brugerne.

- Hvordan vil Naalakkersuisut udbrede kendskabet til de eksisterende muligheder for at rette henvendelse til Sundhedsvæsenet?

Svar:

Se besvarelsen af spørgsmål 1.

- Der er behov for at afklare begrebet om "brugerråd", da der under debatten hersker tvivl om omfanget deraf og deraf beslutningen om etablering af dette. Hvordan definerer Naalakkersuisut et brugerråd? Jvf. lignende tiltag har været under etablering i Region Avannaa uden ekstra omkostninger.

Svar:

Et brugerråd kan have forskellige former og formål. Naalakkersuisut har ikke lagt sig fast på én bestemt udformning. I Naalakkersuisut tror vi ikke på, at vi kan skabe én struktur for øget inddragelse af brugerne, der kan fungere i alle sundhedsregioner. Grundlæggende mener vi i Naalakkersuisut, at sundhedspersonalet i de forskellige sundhedsregioner skal være med til at udforme lokale løsninger, der kan fungere i de enkelte steder.

Inussiarnersumik inuulluaqquillunga

Med venlig hilsen

Mimi Karlsen